

**RAPORT Z REALIZACJI
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY AUGUSTÓW
NA LATA 2012 - 2013**

Zlecniodawca

Gmina Augustów
ul. Wojska Polskiego 51
16-300 Augustów

Wykonawca

EKOTON sp. z o. o.
siedziba: ul. Ciepła 12/4 15 - 472 Białystok
biuro: ul. Włókiennicza 7A lok. 14U
15 - 464 Białystok
tel./fax: (+48) 85 744 67 95
www.ekoton.pl

Zamawiający:

Gmina Augustów
ul. Wojska Polskiego 51
16-300 Augustów

Wykonawca:

EKOTON Sp. z o.o.
siedziba: ul. Ciepła 12/4; 15 - 472 Białystok
biuro: ul. Włókiennicza 7A lok. 14U,
15 - 464 Białystok
tel./fax. (85) 744-67-95

Zespół autorów:

dr Grzegorz Chocian
mgr inż. Beata Gładkowska - Chocian
mgr inż. Joanna Bartnikiewicz
mgr inż. Agnieszka Łuniewska

maj 2014 r.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	4
1.1 PODSTAWA PRAWNA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA	4
2. CHARAKTERYSTYKA GMINY AUGUSTÓW	4
2.1 POŁOŻENIE I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	4
2.2 LUDNOŚĆ	6
2.3 GOSPODARKA	7
3. AKTUALNY STAN ŚRODOWISKA	9
3.1 POWIETRZE	9
3.2 POWIERZCHNIA ZIEMI	9
3.3 WODY	10
3.4 GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA	12
3.5 WALORY PRZYRODNICZE - FORMY OCHRONY PRZYRODY	13
3.6 KLIMAT AKUSTYCZNY	17
3.7 GOSPODARKA ODPADAMI	19
3.8 PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE	22
3.9 ZAOPATRZENIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, CIEPŁO I GAZ	23
3.10 ZŁOŻA SUROWCÓW	25
4. CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ	26
5. STAN I OCENA WYKONANIA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z GMINNEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA	27
6. WNIOSKI	37
SPIS RYCIN	41
SPIS TABEL	41
SPIS LITERATURY	41
ZASOBY INTERNETOWE	43

1. WPROWADZENIE

Niniejszy *Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla Gminy Augustów na lata 2012 - 2013* powstał w celu oceny stopnia realizacji zadań zapisanych w *Programie ochrony środowiska do 2014 roku*.

W ww. *Programie* określono cele ekologiczne, harmonogram działań, a także źródła finansowania niezbędne do osiągnięcia postawionych przed Gminą celów.

Ustawa Prawo ochrony środowiska ani akty wykonawcze nie określają wymagań dotyczących formy i struktury, jaką musi posiadać *Raport* z wykonania Programu. Przedkładany *Raport* opracowano głównie w oparciu o dane ankietowe pozyskane z Urzędu Gminy Augustów. Posiłowano się również informacjami, danymi monitoringowymi i opracowaniami będącymi w posiadaniu Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Białymstoku, Głównego Urzędu Statystycznego, Państwowego Instytutu Geologicznego oraz zasobami internetowymi.

1.1 Podstawa prawna sporządzenia sprawozdania

Niniejszy dokument, swoim raportowaniem obejmuje lata 2012 - 2013.

Obowiązek sporządzania raportu w zakresie realizacji zadań wynikających z przyjętego Programu ochrony środowiska wynika z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2013, poz. 1232 z późn. zm.). Sporządzone opracowanie powinno zostać przedłożone Radzie Gminy.

2. CHARAKTERYSTYKA GMINY AUGUSTÓW

2.1 Położenie i podział administracyjny

Gmina Augustów położona jest w północno - wschodniej części Polski na skraju województwa podlaskiego na Równinie Augustowskiej. Swoim terytorium gmina otacza miasto Augustów z trzech stron oraz graniczy z następującymi gminami: Nowinka, Płaska, Sztabin i Bargłów Kościelny (powiat augustowski), gminą Raczki (powiat suwalski) oraz z gminą Kalinowo (powiat ełcki).

Rycina 1 Położenie Gminy Augustów na tle kraju

Źródło: opracowanie własne EKOTON sp. z o. o. na podst. www.mapa.targeo.pl

Gmina Augustów zorganizowana jest w oparciu o 36 sołectw rozlokowanych na łącznej powierzchni 267 km².

Układ komunikacyjny Gminy Augustów stanowią: drogi publiczne, linia kolejowa oraz szlak wodny (Kanał Augustowski). Główną sieć dróg tworzą: drogi krajowe (Nr 8: Budzisko - Kudowa Zdrój, Nr 16: Dolna Grupa - Ogrodniki, Nr 61: Warszawa - Augustów) oraz droga wojewódzka nr 664 (Nr 664 (Raczki - Lipszczany). Przebiegająca po wschodniej stronie Gminy linia kolejowa nie posiada bezpośredniego znaczenia w strukturze obsługi komunikacyjnej obszaru Gminy. Pośrednio wykorzystywana jest do ruchu pasażerskiego i przewozów towarowych poprzez stację kolejową w Augustowie. Przez teren Gminy wiedzie trasa Kanału Augustowskiego w południowym jego fragmencie, oraz szlak wodny rzeki Rospudy wykorzystywany głównie do spływów kajakowych.

Według regionalizacji fizycznogeograficznej Polski (wg J. Kondrackiego) na terenie Gminy Augustów znajdują się trzy mezoregiony wchodzące w skład trzech różnych makroregionów. Największą część Gminy zajmuje Równina Augustowska będąca częścią makroregionu Pojezierza Litewskiego. Obszar ten powstał w wyniku działalności lodowca. Równina Augustowska jest równiną sandrową położona jest na wysokości 120 - 190 m n.p.m. Charakteryzuje się mało zróżnicowaną rzeźbą terenu, pokryta jest piaskami i żwirami, naniesionymi przez wody wypływające spod czoła topniejącego lodowca. Kotlina Biebrzańska, wciskająca się na teren Gminy od południa, jest częścią makroregionu Niziny Północnopodlaskiej. Kotlina Biebrzańska to podłużne obniżenie o długości około 130 km i szerokości od 2 do 35 km, ukształtowane przez lodowce. Środkiem tej Kotliny płynie rzeka Biebrza i jej dopływy. Pojezierze Łeckie to trzeci

mezoregion występujący na terenie Gminy Augustów i zajmujący jej zachodnią część. Pojezierze stanowi część makroregionu Pojezierzy Mazurskich. Jest to obszar młodoglacjalnego wyznaczonego przez zasięg zlodowacenia północnopolskiego.

Rycina 2 Podział fizyczno-geograficzny Gmina Augustów

Źródło: Opracowanie własne EKOTON sp. z o.o. na podst. www.bazagis.pgi.gov.pl

Pod względem klimatycznym jest to obszar znajdujący się w Regionie Mazursko - Podlaskim, obejmującym swym zasięgiem wschodnią część Pojezierza Mazurskiego oraz część Podlasia. Cały region, pomimo niewielkiej odległości od morza Bałtyckiego, pozostaje pod znacznym wpływem rozciągającego się na wschód bloku kontynentalnego Eurazji. Z tego też względu obszar ten ma najsurowsze warunki klimatyczne w całej nizinnej części kraju. Zima rozpoczyna się w trzeciej dekadzie listopada i trwa do pierwszej dekady kwietnia, a średnia miesięczna temperatura powietrza waha się w tym okresie od -6,7 do -2,7 °C.

2.2 Ludność

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) wynika, że na koniec 2012 roku liczba mieszkańców Gminy Augustów wynosiła 6 904 osoby, co stanowi ponad 26 % ludności powiatu augustowskiego zamieszkującej obszary wiejskie. Gęstości zaludnienia w Gminie wynosi 26 osób/km² a zatem jest niższa niż w skali powiatu (36 osób/km²) jak również w skali kraju (123 osoby/km²) - dane GUS, 2012 r.

Liczba ludności w Gminie Augustów od 2004 roku do 2009 roku utrzymywała się na bardzo zbliżonym poziomie z niewielką tendencją spadkową. Od roku 2010 zauważa się powolny wzrost liczby osób zamieszkujących Gminę Augustów.

2.3 Gospodarka

Głównymi gałęziami gospodarki, jakie rozwinęły się w Gminie są rolnictwo i leśnictwo oraz towarzysząca im działalność gospodarcza. Uprzemysłowienie jest bardzo niskie i bazuje na surowcach lokalnych, a przede wszystkim na płodach rolnych i zasobach leśnych. Gmina odgrywa rolę producenta bazy surowcowej dla przemysłu spożywczego i drzewnego. Najczęściej podejmowana jest działalność handlowa, budowlana, transportowa, produkcyjna i usługowa.

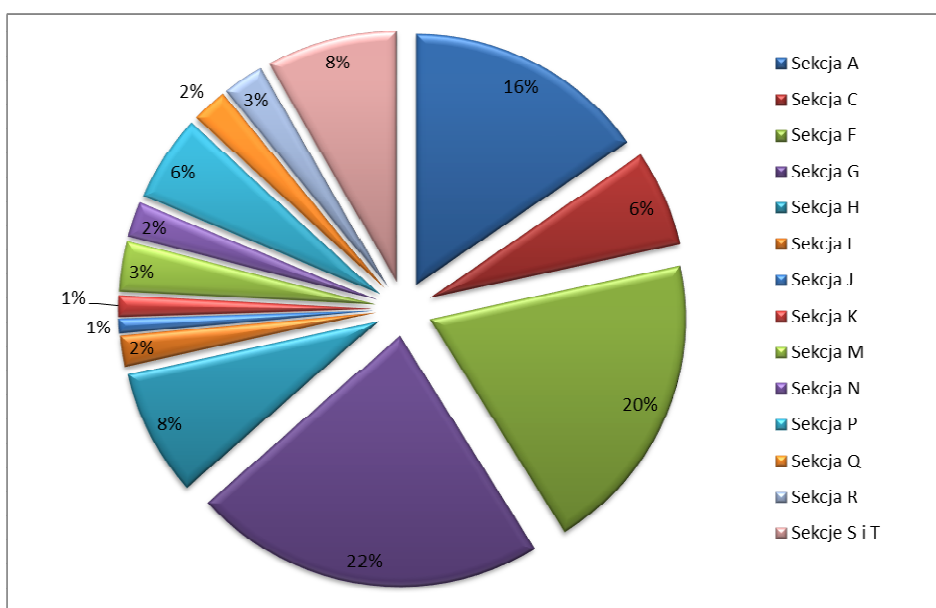
Ziemia augustowska jest terenem o znakomitych warunkach naturalnych, sprzyjających rozwojowi rolnictwa ekologicznego i turystyki. Atutem rolnictwa jest dobry stan środowiska naturalnego oraz pielęgnowana w wielu gospodarstwach tradycyjna kultura rolna. W gminie Augustów głównym kierunkiem produkcji rolniczej jest chów bydła mlecznego.

Według danych GUS, w 2012 roku na terenie Gminy Augustów funkcjonowało 306 podmiotów gospodarki narodowej. Struktura jednostek gospodarczych wg sekcji i działów PKD 2007 oraz sektorów własnościowych (dane GUS, 2012r.) przedstawia się następująco:

- sekcja A: Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo - 47 jednostek,
- sekcja C: Przetwórstwo przemysłowe - 19 jednostek,
- sekcja F: Budownictwo - 60 jednostek,
- sekcja G: Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle - 68 jednostek,
- sekcja H: Transport i gospodarka magazynowa - 25 jednostek,
- sekcja I: Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi - 6 jednostek,
- sekcja J: Informacja i komunikacja - 3 jednostki,
- sekcja K: Działalność finansowa i ubezpieczeniowa - 4 jednostki,
- sekcja M: Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna - 10 jednostek,

- sekcja N: Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca - 7 jednostek,
- sekcja P: Edukacja - 17 jednostek,
- sekcja Q: Opieka zdrowotna i pomoc społeczna - 7 jednostek,
- sekcja R: Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją - 8 jednostek,
- sekcja S i T: Pozostała działalność usługowa. Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby, organizacje i zespoły eksterytorialne - 25 jednostek.

Strukturę podmiotów gospodarczych Gminy Augustów prezentuje poniższa rycina.

Rycina 3 Struktura podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Augustów

Źródło: Opracowanie własne EKOTON sp. z o. o. na podst. www.stat.gov.pl

Do największych przedsiębiorstw funkcjonujących na terenie Gminy Augustów należą:

- BALT-YACHT K.A. i B. Kozłowski Sp.J.
- „Polski Asfalt” Wytwórnia Mieszanek Asfaltowych
- mniejsze zakłady produkujące kajaki i łódki.

3. AKTUALNY STAN ŚRODOWISKA

3.1 Powietrze

Zanieczyszczenia powietrza stanowią zarówno gazowe, jak i pyłowe substancje emitowane do atmosfery. Do najbardziej toksycznych, a więc najbardziej niebezpiecznych należą: dwutlenek siarki, tlenki azotu, ozon oraz pyły. Związki dostają się do atmosfery w wyniku procesów naturalnie zachodzących w środowisku (erozja wietrzna skał, pożary lasów oraz niektóre procesy biologiczne) jak również w wyniku działalności człowieka (emisji spalin z pojazdów, elektrociepłowni, zakładów przemysłowych, składowisk odpadów i surowców).

Głównymi źródłami zanieczyszczeń atmosfery na terenie województwa podlaskiego są ciepłownie miejskie, przemysłowe oraz rozproszone źródła emisji z sektora komunalno-bytowego, a także zanieczyszczenia komunikacyjne. Na terenie Gminy Augustów największa emisja zanieczyszczeń powietrza pochodzi z lokalnych kotłowni oraz ciągów komunikacyjnych.

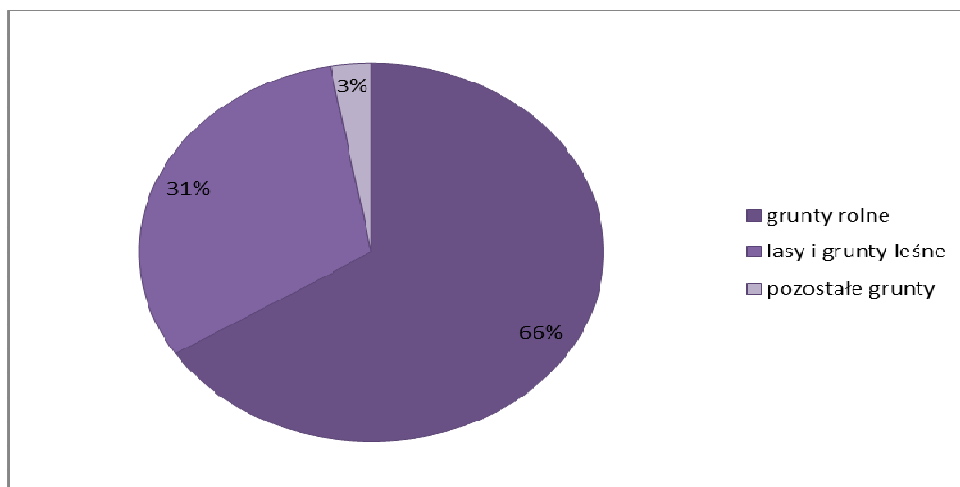
Badania jakości powietrza przeprowadzone w 2012 roku przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku wykazały przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} w strefie podlaskiej do której należy Gmina Augustów. Obszarem przekroczenia w strefie było miasto Łomża. W Suwałkach w 2012 r. ilość dni w roku z przekroczeniami stężeń 24-godzinnych pyłu PM₁₀ była mniejsza niż dopuszczalna częstość przekroczenia (35 dni). W ocenie poziomów dopuszczalnych strefa podlaska została zaliczona do klasy C.

20 grudnia 2013 r. sejmik województwa podlaskiego przyjął „Program ochrony powietrza dla strefy podlaskiej”. Program definiuje główne źródła zanieczyszczeń oraz same zanieczyszczenia powodujące niedotrzymanie standardów na terenie strefy podlaskiej (pył PM₁₀ i pył PM_{2,5}). POP określa również działania naprawcze zmierzające do przywrócenia standardów jakości powietrza w zakresie zanieczyszczeń objętych Programem w perspektywie do roku 2020. Obszarem objętym działaniami naprawczymi ukierunkowanymi na poprawę sytuacji, najbliższym Gminie Augustów jest Miasto Augustów.

3.2 Powierzchnia ziemi

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) z 2010 roku, Gmina Augustów jest zalesiona w ponad 31 %, natomiast grunty rolne stanowią blisko 66 % powierzchni

Gminy. Kierunki wykorzystania powierzchni ziemi na terenie Gminy przedstawia poniższy wykres.

Rycina 4 Kierunki wykorzystania powierzchni ziemi na terenie Gminy Augustów w 2010 r.

Źródło: Opracowanie własne EKOTON sp. z o. o. na podst. www.stat.gov.pl (dane GUS, 2010 r.)

Gleby w Gminie Augustów są wytworzone na podłożu materiałów polodowcowych. W strukturze bonitacyjnej użytków rolnych dominują grunty klasy III-IV stanowiące ponad 70 %. Charakteryzują się one średnim potencjałem plonotwórczym. Wśród gruntów rolnych największy udział mają grunty orne (grunty rolne pod zasiewami i grunty ugorowane łącznie z nawozami zielonymi), których jest blisko 50 %. Sady i ogrody przydomowe zajmują niecałe 0,5 % w strukturze powierzchni gruntów rolnych, natomiast łąki i pastwiska trwałe to łącznie ok. 48,6 % powierzchni gruntów rolnych.

3.3 Wody

Zasoby wód powierzchniowych Gminy Augustów zgromadzone są w korytach rzek, cieków, kanałów i stale prowadzących wodę rowów oraz w jeziorach, stawach i mokradłach. Przez Gminę przebiega Kanał Augustowski ze śluzami: "Borki" w Netcie Folwark i Białobrzegach.

Główną rzeką Gminy Augustów jest Netta. Główne dopływy Rospudy-Netty na terenie powiatu augustowskiego to: Blizna ze Szczeberką, Zalewianka (Kamienny Bród), Turówka, Kolniczanka, Olszanka i Bargłówka.

W 2012 roku na terenie Gminy Augustów Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska przeprowadził badanie w 2 punktach pomiarowych (Zalewianka - Mazurki na rzece Zelewiance - JCW PLRW2000182622729 oraz Netta - Kozia Szyja na rzece Rospuda - JCW PLRW200020262279). Badania umożliwiły dokonanie ocen: stanu ekologicznego, stanu

chemicznego i stanu JCW (jednolitych części wód) oraz ocenę w obszarach wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych.

Ocena jakości wód rzeki Zalewianki w profilu w miejscowości Mazurki:

- Ocena stanu ekologicznego - na podstawie wskaźników biologicznych wykazano umiarkowany stan biologiczny w JCW (III klasa), w związku z tym stan ekologiczny w JCW zakwalifikowano do stanu umiarkowanego (III klasa). Spośród badanych stężeń wskaźników fizykochemicznych wykazano przekroczenia wartości ogólnego węgla organicznego określonego dla stanu dobrego.
- Ocena stanu chemicznego - w 2012 roku stan chemiczny nie był oceniany.
- Ocena przydatności do bytowania ryb - w 2012 roku ocena przydatności do bytowania ryb w warunkach naturalnych nie była oceniana.
- Ocena w obszarach chronionych wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych wykazała, iż w wodach Jednolitej Części Wód stwierdzono przekroczenie wartości węgla organicznego, co może wskazywać na przyspieszoną eutrofizację pochodzącą ze źródeł antropogenicznych.
- Ocena stanu JCW - stan ekologiczny w JCW o kodzie PLRW2000182622729 - Zalewianka nie osiągnęła stanu dobrego lub powyżej dobrego, w związku z tym stan wód oceniono jako zły.

Ocena jakości wód rzeki Netty (Rospudy) w profilu uroczysko Kozia Szyja:

- Ocena stanu ekologicznego - na podstawie wskaźnika biologicznego wykazano dobry stan wód w JCW (II klasa). Spośród badanych stężeń wskaźników fizykochemicznych nie wykazano przekroczeń wartości określonych dla stanu dobrego, w związku z tym stan ekologiczny w JCW zakwalifikowano do stanu dobrego (II klasa).
- Ocena stanu chemicznego - w 2012 r. stan chemiczny nie był oceniany.
- Ocena przydatności do bytowania ryb - badania wykazały, że wody spełniają kryteria bytowania ryb w warunkach naturalnych.
- Ocena w obszarach chronionych wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych wykazała, iż w wodach Jednolitej Części Wód nie stwierdzono przyspieszonej eutrofizacji pochodzącej ze źródeł antropogenicznych.

- Ocena stanu JCW - ze względu na dobry stan ekologiczny i brak oceny stanu chemicznego nie była możliwa ocena stanu jednolitej części wód.

Do wód powierzchniowych na terenie Gminy Augustów zaliczane jest również Jezioro Kolno. Jest to jezioro polodowcowe, wytopiskowe. Powierzchnia zwierciadła wody zajmuje ponad 265 ha. Jest to akwen płytki - głębokość maksymalna nie przekracza 2 m, a głębokość średnia to 0,5 m. Jezioro Kolno zbadane zostało w 2012 r. w ramach monitoringu operacyjnego. Badania wskazały na bardzo dobry stan ekologiczny wód jeziora. Elementem decydującym o ocenie w opinii eksperckiej był PMPL, czyli multimetriks fitoplanktonowy. Jest to wskaźnik biologiczny (chlorofil „a”) świadczący o rozwoju fitoplanktonu. Zweryfikowana przez Instytut Ochrony Środowiska - Państwowy Instytut Badawczy ocena stanu ekologicznego Jeziora Kolno potwierdza bardzo dobry stan ekologiczny jego wód.

Gmina Augustów należy do obszarów zasobnych w wody podziemne. Wody podziemne służą głównie zaspokojeniu potrzeb komunalnych i przemysłu. Zgodnie z danymi Państwowej Służby Hydrogeologicznej główny poziom wodonośny na terenie Gminy Augustów to głównie piętro czwartorzędowe. Jedynie miejscami na wschód od Kanału Augustowskiego główny poziom wodonośny sięga wód trzeciorzędowych. Potencjalna wydajność studni wierconych na terenie Gminy waha się od 10 - 30 m³/h do 50 - 70 m³/h. W 2012 r. w ramach monitoringu diagnostycznego Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy wyznaczył 1 punkt do badań wód podziemnych z terenu powiatu augustowskiego w Kamieniu (gm. Sztabin). Jakość wód odpowiadała III klasie czystości, mieściła się zatem w granicach dobrego stanu wód podziemnych

3.4 Gospodarka wodno - ściekowa

Długość czynnej sieci wodociągowej w 2012 roku (dane z Urzędu Gminy Augustów) na terenie Gminy Augustów wynosiła 236,85 km, natomiast sieć kanalizacji w tym czasie wynosiła jedynie 12,8 km. W 2013 roku długość sieci kanalizacji sanitarnej wzrosła do 24,56 km.

W 2012 r. (dane GUS) 1 przedsiębiorstwo zajmowało się dostarczaniem wody na terenie Gminy Augustów. Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu 2012 roku wyniosło 409,9 dam³, z tego 360,7 dam³ zostało dostarczone do gospodarstw domowych (przy 405,9 dam³ na całkowitą eksploatację sieci wodociągowej) natomiast 4 dam³ przeznaczone zostało na zaspokojenie potrzeb rolnictwa i leśnictwa.

W 2012 roku niespełna 5,6 % mieszkańców Gminy (386 osób) korzystało z oczyszczalni ścieków. Zgodnie z danymi GUS, w 2012 r. w Gminie oczyszczono łącznie 9 dm³ ścieków. Ładunki zanieczyszczeń w oczyszczonych ściekach wynosiły:

- BZT₅ 5 kg/rok
- ChZT 54 kg/rok
- Zawiesina ogólna 4 kg/rok
- Azot ogólny 38 kg/rok
- Fosfor ogólny 5 kg/rok

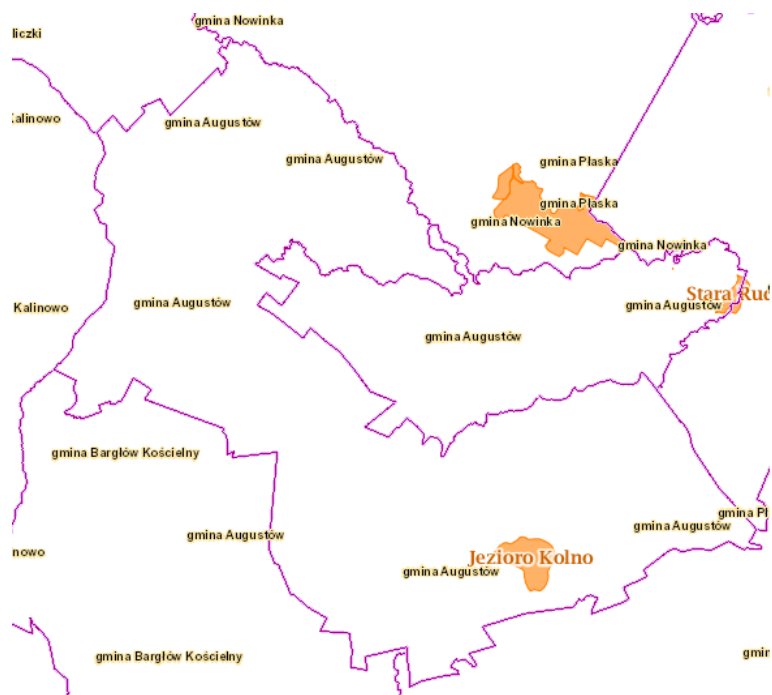
Na terenach nieskanalizowanych gospodarka ściekowa oparta jest na osadnikach gnilnych bezodpływowych. W 2012 roku na terenie Gminy Augustów były 753 zbiorniki (dane GUS). Nieszczelność lub niewłaściwy sposób pozbywania się zawartości szamb może stanowić zagrożenie dla wód powierzchniowych. Rozwiązaniem w zabudowie kolonijnej są coraz częściej przydomowe oczyszczalnie. Na obszarze Gminy Augustów w 2013 roku było ich 684.

3.5 Walory przyrodnicze - formy ochrony przyrody

Cenne środowisko naturalne środowisko Gminy Augustów zostało objęte wymienionymi poniżej formami ochrony przyrody:

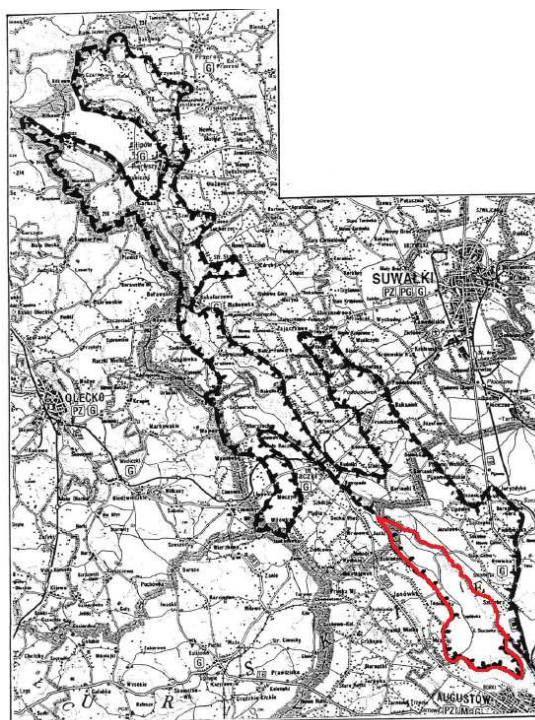
- Rezerwat przyrody Jezioro Kolno,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Rospudy, Obszar Chronionego Krajobrazu Puszcza i Jeziora Augustowskie, Obszar Chronionego Krajobrazu Jeziora Rajgrodzkie i Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Biebrzy,
- Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Puszcza Augustowska (PLB 200002) i Ostoja Biebrzańska (PLB 200006),
- Projektowany Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Ostoja Augustowska (PLH 200005)
- 6 pomników przyrody: 1 - pojedyncze drzewo, 5- grupy drzew
- użytki ekologiczne: liczba obiektów 10 o łącznej powierzchni 21,70 ha
- Korytarz ekologiczny GKPh-4 Puszcza Augustowska

Lokalizację poszczególnych powierzchniowych form ochrony przyrody na terenie Gminy Augustów prezentują poniższe ryciny.

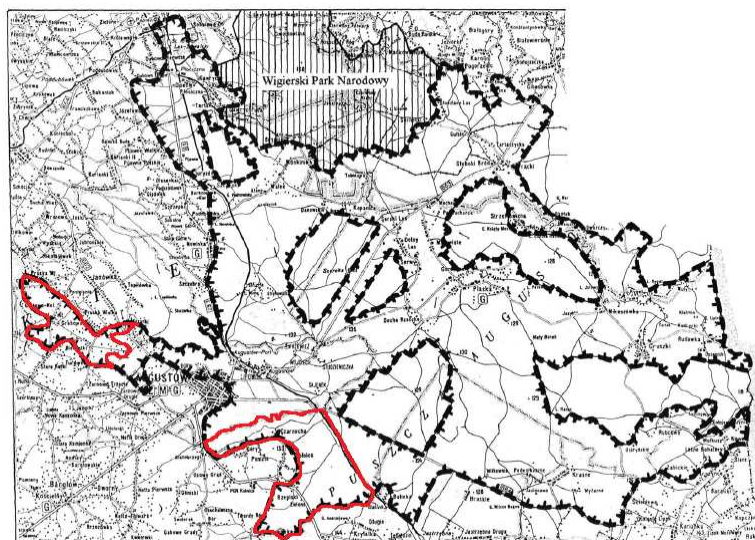
Rycina 5 Położenie rezerwatu Jezioro Kolno na terenie Gminy Augustów

Źródło: www.geoserwis.gdos.gov.pl

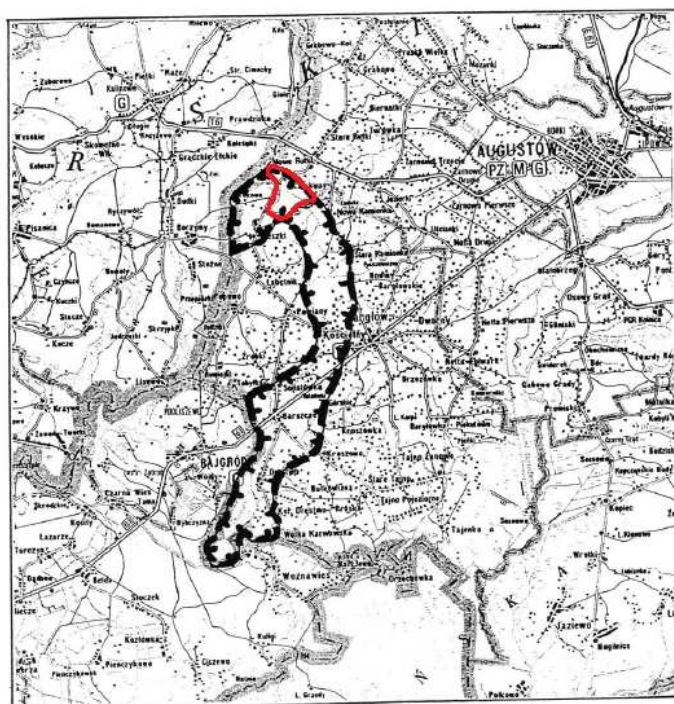
Rycina 6 Położenie obszaru chronionego krajobrazu Dolina Rospudy na terenie Gminy Augustów

Źródło: Opracowanie własne EKOTON sp. z o. o. na podst. Dziennika Urzędowego Województwa Podlaskiego z dnia 8 marca 2005 r. Nr 54 poz. 730

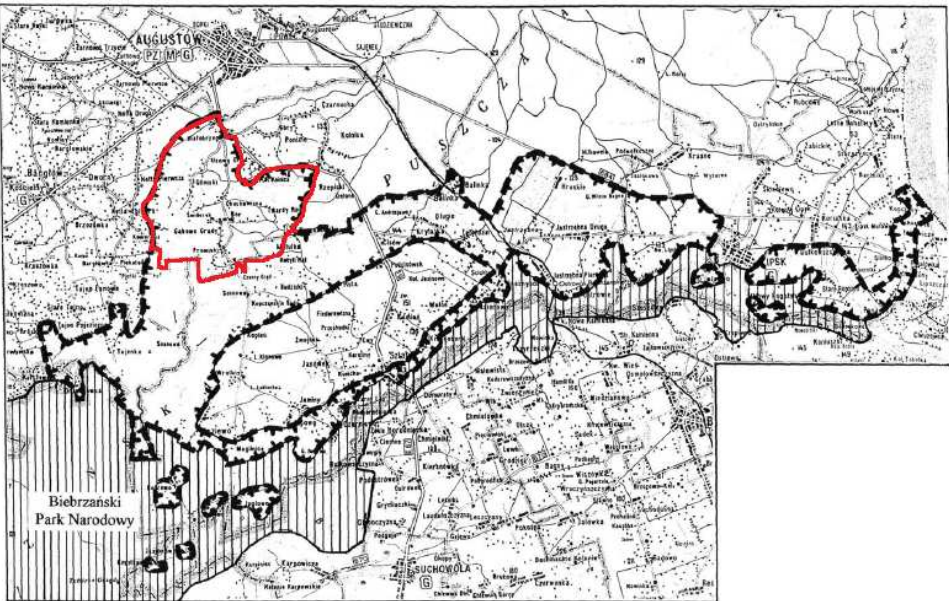
Rycina 7 Położenie obszaru chronionego krajobrazu Puszcza i Jeziora Augustowskie na terenie Gminy Augustów

Źródło: Opracowanie własne EKOTON sp. z o. o. na podst. Dziennika Urzędowego Województwa Podlaskiego z dnia 8 marca 2005 r. Nr 54 poz. 734

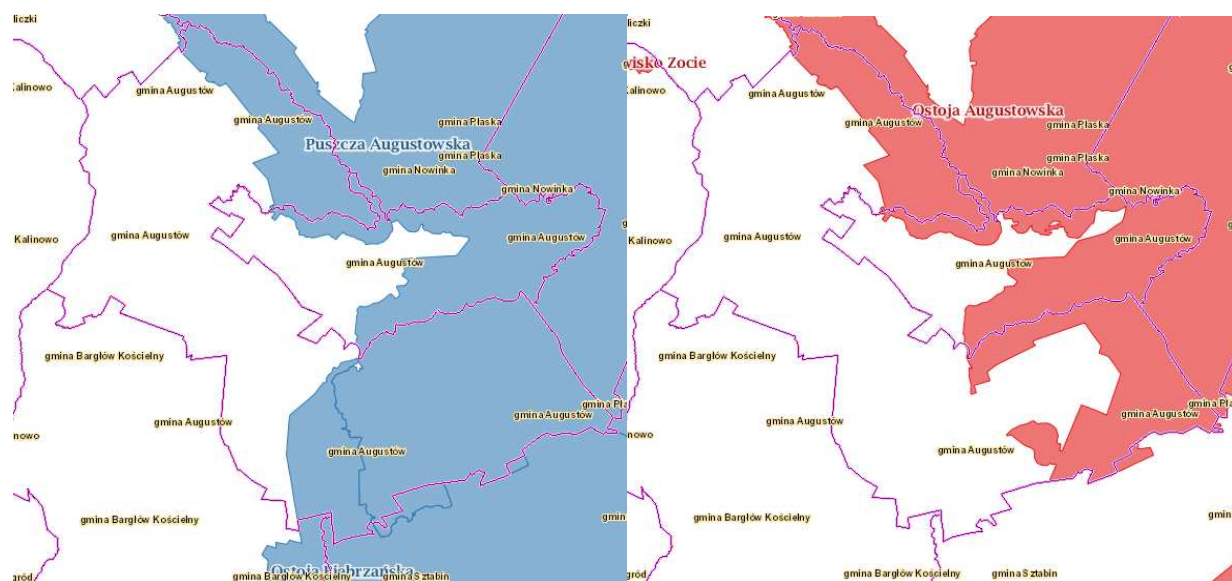
Rycina 8 Położenie obszaru chronionego krajobrazu Jeziora Rajgrodzkie na terenie Gminy Augustów

Źródło: Opracowanie własne EKOTON sp. z o. o. na podst. Dziennika Urzędowego Województwa Podlaskiego z dnia 8 marca 2005 r. Nr 54 poz. 731

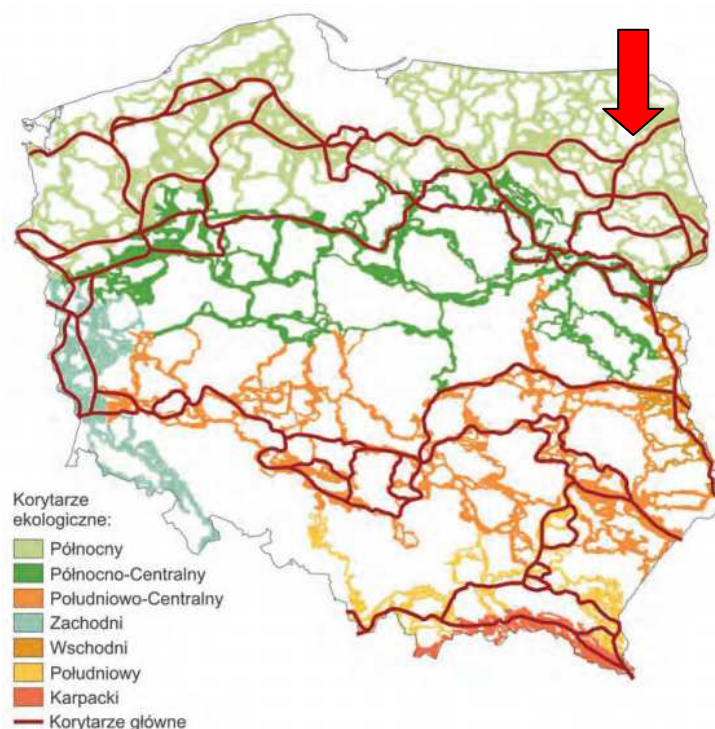
Rycina 9 Położenie obszaru chronionego krajobrazu Jeziora Rajgrodzkie na terenie Gminy Augustów

Źródło: Opracowanie własne EKOTON sp. z o. o. na podst. Dziennika Urzędowego Województwa Podlaskiego z dnia 8 marca 2005 r. Nr 54 poz. 728

Rycina 10 Położenie obszarów Natura 2000 na terenie Gminy Augustów

Źródło: www.geoserwis.gdos.gov.pl

Rycina 11 Lokalizacja korytarza GKPn-4 na tle przebiegu głównych korytarzy ekologicznych w Polsce

Źródło: Plan udrażniania północnego i karpackiego korytarza ekologicznego w czterech wybranych miejscach, opracowanie wykonane w ramach realizacji projektu „Ochrona gatunkowa rysia, wilka i niedźwiedzia w Polsce”, Białowieża - Warszawa, 2011

3.6 Klimat akustyczny

Hałasem przyjęto określać wszelkie niepożądane, nieprzyjemne, dokuczliwe, uciążliwe lub szkodliwe dźwięki oddziałujące na narząd słuchu i inne zmysły, oraz część organizmu człowieka. W zależności od źródła wystąpienia hałas można podzielić na dwa rodzaje - przemysłowy i komunikacyjny (drogowy, lotniczy, kolejowy).

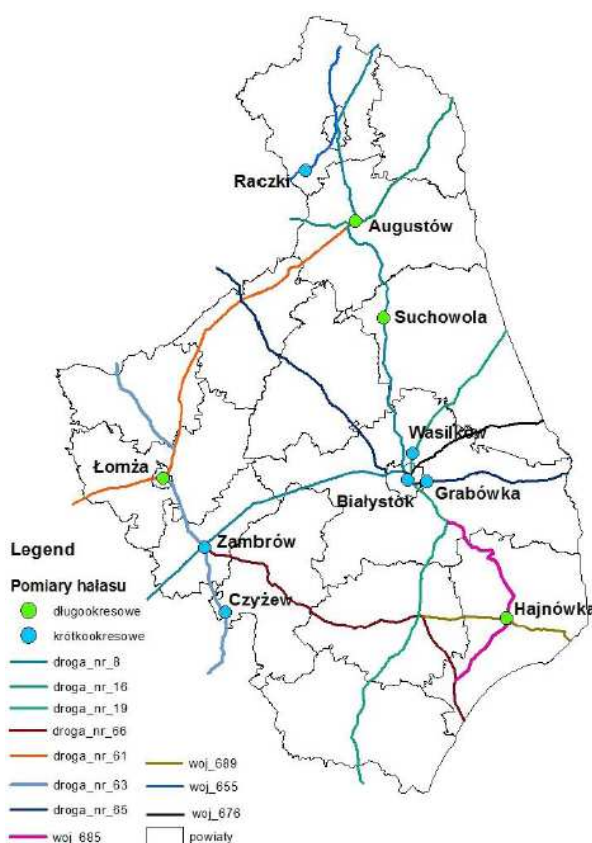
Hałas przemysłowy nie stwarza większych problemów, z uwagi na wymogi stawiane przez Centralny Instytut Ochrony Pracy, jak również z uwagi na dostępność metod ograniczania emisji do środowiska poprzez zastosowanie urządzeń i rozwiązań minimalizujących. Problemem jest natomiast hałas komunikacyjny, którego uciążliwość zarówno dla ludzi, jak i środowiska w głównej mierze uzależniona jest od: natężenia ruchu, udziału pojazdów ciężkich w strumieniu pojazdów, prędkości i stanu technicznego pojazdów, a także rodzaju i stanu nawierzchni.

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku określone są dla terenów związanych z pobytem ludzi, osobno dla pory nocy i pory dnia, a wyrażane są równoważnym

poziomem hałasu w dB. Podstawowe wskaźniki hałasu to parametry hałasu określone poziomem dźwięku wyrażonym w decybelach (dB), w tym:

- wskaźniki hałasu mające zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony środowiska przed hałasem, w szczególności do sporządzania map akustycznych oraz programów ochrony środowiska przed hałasem: L_{DWN} i L_N
- wskaźniki hałasu mające zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby: L_{AeqD} i L_{AeqN}

W roku 2013 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku wykonał pomiary hałasu w ramach realizacji zadań Programu Państwowego Monitoringu Środowiska. Badania prowadzone były w 10 miejscowościach województwa podlaskiego. W czterech (Suchowola, Łomża, Augustów i Hajnówka) wyznaczano poziomy długookresowe L_{DWN} i L_N , natomiast w pozostałych miejscowościach (w Wasilkowie, Zambrowie, Czyżewie, Raczkach, Białymstoku i Grabówce) wykonywano tzw. pomiary krótkookresowe L_{AeqD} i L_{AeqN} (w odniesieniu do jednej doby). Lokalizację punktów pomiarowych oraz dróg objętych badaniem prezentuje poniższa rycina.

Rycina 12 Lokalizacja punktów pomiarowych hałasu komunikacyjnego w 2013 r. Polsce

Źródło: Ocena wyników badań hałasu komunikacyjnego wykonanych na terenie województwa podlaskiego w 2013 roku, WIOŚ Białystok, marzec 2014 r.

Punktami pomiarowymi położonymi najbliżej Gminy Augustów był punkt w mieście Augustów (pomiar hałasu długookresowego) oraz punkt Raczki (pomiar hałasu krótkookresowego). Wyniki wykonanych pomiarów prezentują się następująco:

Augustów

- wskaźnik długookresowy dziennie-wieczorno-nocny $L_{DWN} = 73,9$ dB, dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A = 69 dB,
- długotrwały poziom hałasu w porze nocy $L_N = 67,2$ dB, dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A = 59 dB.

Raczki

- pora dnia $L_{AeqD} = 65,9$ dB, dopuszczalny poziom hałasu = 61 dB,
- pora nocy $L_{AeqN} = 58,8$ dB, dopuszczalny poziom hałasu = 56 dB,

W związku z powyższym, należy stwierdzić, że uzyskane wyniki nie wykazują zgodności z obowiązującymi przepisami. W związku z tym należy podejmować działania prowadzące do poprawy stanu istniejącego.

3.7 Gospodarka odpadami

Zgodnie z nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2006, Nr 144, poz. 1042) od 1 lipca 2013 roku gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności zapewniają budowę, utrzymanie i eksploatację własnych lub wspólnych z innymi gminami regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK), obejmują wszystkich właścicieli zamieszkałych nieruchomości na terenie gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi. Od 1 lipca 2013 r. Gmina Augustów przejęła obowiązek odbioru odpadów komunalnych od wszystkich właścicieli nieruchomości zamieszkałych. W odniesieniu do nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne (np. podmioty gospodarcze, instytucje użyteczności publicznej) odbiór odpadów komunalnych w dalszym ciągu odbywa się w oparciu o umowę zawartą z przedsiębiorcą odbierającym odpady.

Zgodnie z *Planem Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2012 - 2017* Gmina Augustów przypisana została do regionu gospodarki odpadami (RGO) Północnego, obszar Koszarówka.

Odpady komunalne zmieszane z terenu Gminy Augustów odbierane są raz w miesiącu, natomiast odpady zebrane selektywnie są odbierane raz na kwartał. Selektywnie gromadzone są tworzywa sztuczne i metale, papier i makulatura oraz szkło. Mieszkańcy gromadzą w/w rodzaje odpadów w workach, które są nieodpłatnie przekazywane przez operatora wyłonionego w drodze przetargu. Poza tym w 7 miejscowościach (Białobrzegi, Janówka, Kolnica, Netta Druga, Topiłówka, Żarnowo Drugie i Pruska Wielka) zostały ustawione pojemniki na tworzywa sztuczne, papier i makulaturę oraz szkło tworząc tzw. „gniazda”, gdzie wszyscy mieszkańcy, zarówno segregujący jak i niesegregujący odpady komunalne mogą wrzucać powyższe rodzaje odpadów.

W Ośrodkach Zdrowia w Żarnowie Drugim i Janówce zostały ustawione specjalne pojemniki na przeterminowane leki, które są odbierane przez F.H.U. „NATURA” Marek Michałowski z Bydgoszczy z którą Gmina podpisała umowę na odbiór i dalsze zagospodarowanie przeterminowanych leków.

Odpady wielkogabarytowe są odbierane przez operatora wyłonionego w drodze przetargu (do 31 grudnia 2014 r. tym operatorem jest MPO Sp. z o.o. w Białymstoku) na telefoniczne zgłoszenia mieszkańców.

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny jest odbierany na zasadzie okresowych zbiórek przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami MB Recycling, z którym Gmina Augustów podpisała porozumienie o współpracy. W miejscowości Białobrzegi został ustawiony kontener na drobny sprzęt elektryczny i elektroniczny.

Na terenie Gminy zostało ustawionych 13 kontenerów z przeznaczeniem na zbiórkę odzieży używanej i tekstyliów gospodarczych, których obsługą zajmuje się Przedsiębiorstwo Produkcyjno - Handlowo - Usługowe „WTÓRPOL” ZPChr. z siedzibą w Skarżysku Kamiennej.

Na podstawie umowy Przedsiębiorstwo Transportowe NECKO Sp z o.o. w Augustowie prowadzi Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych dostępny dla mieszkańców Gminy Augustów, do którego nieodpłatnie można przekazać następujące rodzaje odpadów: wielkogabarytowe, budowlane i rozbiórkowe z niewielkiego remontu, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte opony, chemikalia, odpady zielone ulegające biodegradacji, przeterminowane leki, zużyte baterie i akumulatory, szkło, papier i tektura, tworzywa sztuczne i metale.

Zagospodarowanie i unieszkodliwianie niesegregowanych odpadów komunalnych odbywa się na podstawie porozumienia zawartego z BIOM Sp. z o.o. z siedzibą w Dolistowie Starym. Odpady komunalne zmieszane są dostarczane bezpośrednio do Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Koszarówce, gmina Grajewo lub do Stacji Przetłokowej

w Augustowie. Odpady zebrane i odebrane selektywnie operator przekazuje do BIOM Sp. z o.o. Dolistowo Stare I 144, 19-124 Jaświły.

Za odbiór i zagospodarowanie odpadami komunalnymi właściciele nieruchomości są zobowiązani uiszczać do Gminy stosowną opłatę. Przyjęta została stawka od gospodarstwa domowego. Gospodarstwa domowe zostały podzielone na 1 osobowe (stawka 25,00 zł odpady niesegregowane i 20,00 zł - segregowane) i wieloosobowe (stawka 45,00 zł odpady niesegregowane i 40,00 zł - segregowane). Do dnia 15 marca 2013 roku właściciele nieruchomości byli zobowiązani złożyć do Urzędu Gminy deklarację o wysokości opłaty. Wpłynęło 1 475 deklaracji. Na ich podstawie ustalono, że na terenie Gminy Augustów znajduje się 1 377 gospodarstw domowych w tym 190 to gospodarstwa jednoosobowe. Segregację zadeklarowało tylko około 14 % gospodarstw domowych.

Po analizie funkcjonowania systemu, stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zostały zmienione. Gospodarstwa zostały podzielone na 3 grupy: jednoosobowe (stawka 18,00 zł niesegregowane i 8,00 zł segregowane), dwuosobowe (stawka 28,00 zł. niesegregowane i 18,00 zł segregowane) i gospodarstwa trzyosobowe i więcej (38,00 zł. niesegregowane i 28,00 zł. segregowane). Zmiana ta miała przyczynić się też do zwiększenia ilości gospodarstw segregujących odpady, jednak po wprowadzeniu nowych stawek i powiększeniu różnicy między stawkami za segregowane i niesegregowane odpady komunalne, segregację zadeklarowało 18,69 % gospodarstw domowych.

W przyszłości Rada Gminy Augustów planuje, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, postanowić o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne. Pozwoliłoby to na uszczelnienie systemu i objęcie przez Gminę wszystkich wytwarzanych na terenie Gminy odpadów.

Przewiduje się podjęcie działań mających na celu zmotywowanie mieszkańców do selektywnej zbiórki odpadów, co pozwoliłoby na zmniejszenie kosztów funkcjonowania systemu i osiągnięcie przez gminę wymaganych ustawą poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Od 1 stycznia 2012 r. zamiast zezwoleń wydawanych przez Wójta Gminy Augustów, prowadzony jest rejestr działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości położonych na terenie Gminy Augustów. Przedsiębiorcy, którzy chcą rozpocząć prowadzenie działalności w zakresie odbioru odpadów komunalnych, są zobowiązani złożyć w Urzędzie Gminy Augustów wniosek

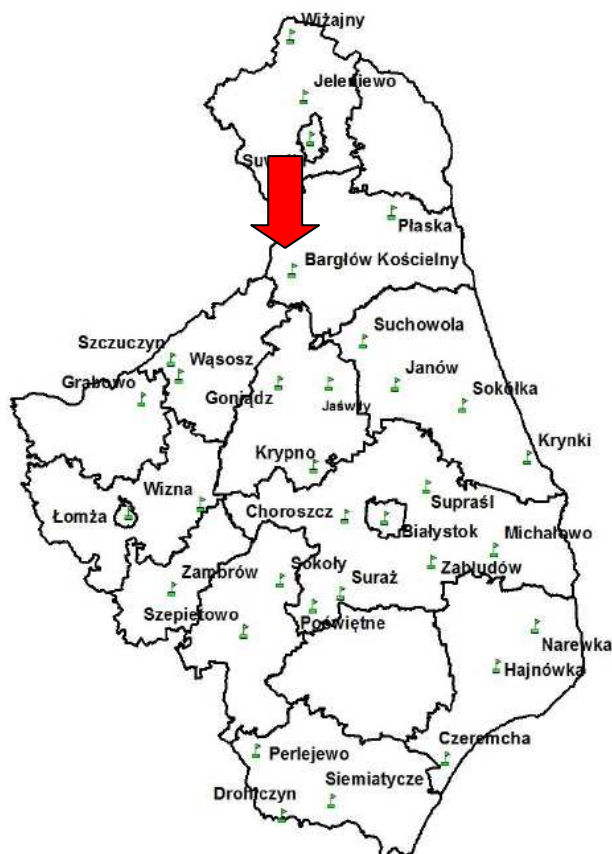
o wpis do rejestru działalności regulowanej. Aktualnie do rejestru wpis posiada 16 podmiotów.

Wyroby zawierające azbest na terenie Gminy Augustów szacowane są na około 62,5 tys. m². W 2012 r. wycofano z użytkowania 1280 m wodociągu z rurami azbestowo-cementowymi.

3.8 Promieniowanie elektromagnetyczne

Promieniowanie elektromagnetyczne (PEM) zaliczane jest do podstawowych zanieczyszczeń środowiska. Dzieli się je na naturalne i antropogeniczne. Naturalne - stale występują w otoczeniu i określa się je mianem „tła”. Niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne od zawsze występuje w środowisku. Pochodzi ono z naturalnych źródeł takich jak Słońce, Ziemia, zjawiska atmosferyczne. Natomiast promieniowanie antropogeniczne związane jest szczególnie z liniami elektroenergetycznymi i instalacjami radiokomunikacyjnymi. Głównymi źródłami sztucznego promieniowania są: stacje bazowe telefonii komórkowej, stacje i linie energetyczne, stacje radiowe i telewizyjne oraz CB-radio i radiostacje amatorskie, wojskowe i cywilne urządzenia radionawigacji i radiolokacji, a nawet urządzenia powszechnego użytku: kuchenki mikrofalowe, monitory, aparaty komórkowe itp. Ciągły rozwój techniki powoduje znaczny wzrost ilości promieniowania elektromagnetycznego. Zasady ochrony przed oddziaływaniami (polami elektromagnetycznymi i hałasem) występującymi w otoczeniu linii elektroenergetycznych zostały zapisane w przepisach Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. 2003, Nr 192, poz. 1883), Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2007, Nr 120 poz. 826, ze. zm.) i oraz w ustawie Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2013, poz. 1232 ze. zm.). Znajomość problematyki oddziaływania linii energetycznych na środowisko ma istotne znaczenie przy ustalaniu zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

W 2013 roku, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku zrealizował program badań pól elektromagnetycznych opracowany zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 roku w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. Nr 221, poz. 1645). Pomiary przeprowadzono w 45 punktach pomiarowych, które rozmieszczono równomiernie na terenie województwa podlaskiego. W każdym z 45 punktów wykonano 2 godzinny pomiar z częstotliwością próbkowania co 1 s. Lokalizację punktów pomiarowych na terenie województwa podlaskiego prezentuje poniższa rycina.

Rycina 13 Rozmieszczenie stanowisk pomiarowych PEM w 2013 roku na terenie województwa podlaskiego

Źródło: Wyniki badań pól elektromagnetycznych wykonanych na terenie województwa podlaskiego w 2013 roku, WIOŚ Białystok, marzec 2014

Na terenie powiatu augustowskiego badania przeprowadzone zostały w Gminie Bargłów Kościelny. Średnia arytmetyczna zmierzonych wartości skutecznych natężeń pól elektrycznych promieniowania elektromagnetycznego wyniosła 0,11 V/m, co stanowiło 1,6 % wartości dopuszczalnej.

3.9 Zaopatrzenie w energię elektryczną, ciepło i gaz

Zaopatrzenie w energię elektryczną Gminy Augustów realizowane jest w oparciu o stacje transformatorowe SN/nn. Rozprowadzenie energii elektrycznej do poszczególnych odbiorców odbywa się przez system sieci SN - 4 linie. Linie te posiadają możliwość awaryjnego zasilania innymi sieciami SN z terenu powiatu.

Odnawialne źródła energii coraz większą popularność zyskują nie tylko ekologicznym, lecz również ekonomicznym względem, ponieważ pozyskiwanie surowców konwencjonalnych staje się coraz droższe. Do odnawialnych źródeł energii zaliczamy:

- biomasę
- energię wody
- energię geotermalną
- energię wiatru
- energię Słońca
- energię odpadową

Wykorzystanie biomasy produkowanej na gruntach ornych do celów energetycznych stwarza szansę na zachowanie dotychczasowych i powstanie nowych miejsc pracy w rolnictwie, w sektorach produkujących urządzenia do zbioru, przetwarzania i energetycznego wykorzystania biomasy. Powszechność wykorzystania biomasy produkowanej na gruntach rolniczych do celów energetycznych wpłynęłaby na rozwój infrastruktury wiejskiej i wzrost poczucia wartości wśród rolników i ludzi związanych z całym sektorem rolniczo-energetycznym. W większości krajowych opracowań dotyczących odnawialnych źródeł energii, biomasa jest przedstawiana jako odnawialne źródło energii charakteryzujące się największym potencjałem energetycznym, dlatego przewiduje się, iż jego znaczenie w bilansie energetycznym na terenie powiatu augustowskiego, w tym na terenie Gminy Augustów, będzie ciągle rosło.

Podobnie wygląda prognoza zmian dotycząca turbin wiatrowych na terenie Gminy Augustów. Analizowany teren należy do obszaru Polski, gdzie prędkości wiatru stanowią sprzyjające warunki do tego typu inwestycji (najwyższe w Polsce prędkości wiatrów). Istotne ograniczenie stanowi stan rozwoju sieci przesyłowych zapewniających odbiór tej energii.

Charakter powiatu augustowskiego i istniejące warunki (bogata sieć wód powierzchniowych) sprzyjają budowie elektrowni wodnych, dlatego można się spodziewać, iż w przyszłości ich udział w ogólnej produkcji energii z odnawialnych źródeł będzie odgrywał istotne znaczenie.

Energia słoneczna na analizowanym obszarze jest wykorzystywana w małym stopniu i nie jest planowany rozwój w tę stronę. Spowodowane jest to naturalnymi warunkami panującymi na terenie Gminy Augustów, ponieważ roczne promieniowanie całkowite na obszarze powiatu augustowskiego nie przekracza wartości 3 600 MJ/m². Są to najgorsze warunki solarne w województwie podlaskim.

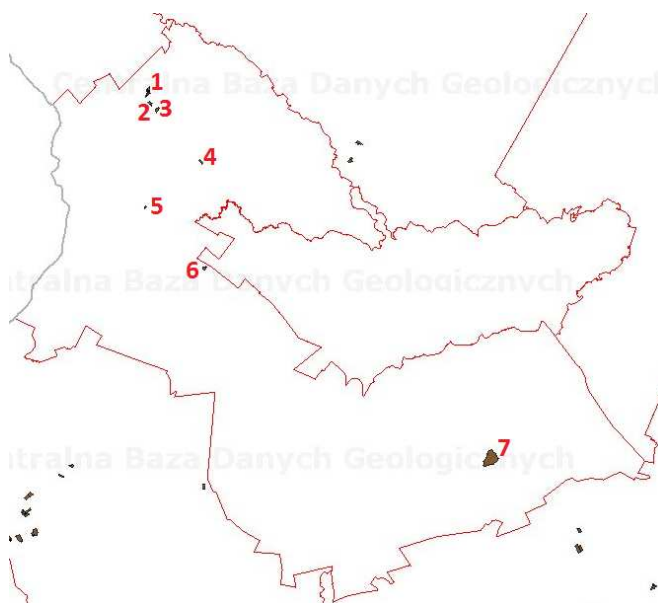
Energia geotermalna jest pochodną ciepła dopływającego z wnętrza Ziemi, ciepła generowanego w skorupie ziemskiej oraz docierającej do Ziemi energii słonecznej. Na terenie powiatu augustowskiego z roku na rok instalowanych jest coraz więcej tego typu urządzeń. Wysoki koszt inwestycyjny związany z instalacją pompy ciepła i związany z tym dość długi okres amortyzacji rekompensowany jest niskim kosztem eksploatacji w porównaniu z innymi źródłami ciepła, dlatego można przewidywać, iż ilość pomp ciepła w małych i średnich instalacjach grzewczych będzie wzrastać.

System sieci gazownictwa ziemnego województwa podlaskiego zalicza się do najstabilniej rozwiniętych w kraju. Żadna z gmin powiatu augustowskiego nie jest dotychczas zgazyfikowana. Na analizowanym obszarze nie ma magistrali przesyłowych gazu ziemnego, w Gminie funkcjonuje system gazownictwa bezprzewodowego, którego dystrybucja prowadzona jest przez prywatnych dostawców.

3.10 Złóża surowców

Eksploracja kopalin powoduje powstawanie w środowisku naturalnym zmian często nieodwracalnych. Aby ograniczyć negatywny wpływ eksploatacji kopalin na środowisko należy eliminować „dziką eksploatację” i nie dopuszczać do podejmowania wydobycia kopalin bez wymaganej koncesji.

Według danych Państwowego Instytutu Geologicznego zamieszczonych w systemie MIDAS, na terenie Gminy Augustów znajdują się złoża kruszyw naturalnych i torfu. Lokalizację i charakterystykę złóż prezentuje poniższa rycina i tabela.

Rycina 14 Złóża zlokalizowane na terenie Gminy Augustów

Źródło: www.bazagis.pgi.gov.pl

Tabela 1 Złoże surowców na terenie Gminy Augustów

Lp.	Nazwa złoża	Rodzaj kopaliny	Organ koncesyjny	Nadzór górniczy	Stan zagospodarowania
1	Jabłońskie	kruszywa naturalne	Starosta	Okręgowy Urząd Górniczy - Lublin	złoże rozpoznane szczegółowo
	Jabłońskie II złoże leży na złożu Jabłońskie	kruszywa naturalne	Starosta	Okręgowy Urząd Górniczy - Lublin	złoże rozpoznane szczegółowo
	Jabłońskie III złoże leży na złożu Jabłońskie	kruszywa naturalne	Starosta	Okręgowy Urząd Górniczy - Lublin	złoże rozpoznane szczegółowo
2	Janówka III	kruszywa naturalne	Starosta	Okręgowy Urząd Górniczy - Lublin	złoże zagospodarowane
3	Janówka II	kruszywa naturalne	Starosta	Okręgowy Urząd Górniczy - Lublin	złoże zagospodarowane
4	Janówka	kruszywa naturalne		Okręgowy Urząd Górniczy - Lublin	złoże eksploatowane okresowo
5	Biernatki	kruszywa naturalne		Okręgowy Urząd Górniczy - Lublin	złoże rozpoznane szczegółowo
6	Żarnowo III	kruszywa naturalne		Okręgowy Urząd Górniczy - Lublin	eksploatacja złoża zaniechana
7	Kolnica	torfy	Minister	Okręgowy Urząd Górniczy - Lublin	złoże rozpoznane szczegółowo

Źródło: www.bazagis.pgi.gov.pl

4. CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ

Cele i zadania wytyczone w gminnym *Programie ochrony środowiska do 2014 roku*, zostały sformułowane zgodnie z założeniami Polityki ekologicznej państwa oraz dokumentami wyższego szczebla.

Podstawowym założeniem Polityki ekologicznej państwa jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju. W celu spełnienia powyższego wymagania w Gminie Augustów zostały określone zadania własne i koordynowane mające zapewnić ochronę

i racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego będących szansą rozwoju Gminy Augustów.

W polityce ekologicznej państwa edukacja ekologiczna społeczeństwa uznawana jest za jeden z ważniejszych instrumentów realizacji strategii ekorozwoju społecznego i gospodarczego. Poziom świadomości lokalnej społeczności w zakresie ochrony środowiska naturalnego jest bowiem warunkiem akceptacji tej polityki. Edukacja ekologiczna kształtuje całościowy obraz relacji pomiędzy człowiekiem, społeczeństwem i przyrodą. Wskazuje na zależność człowieka od środowiska oraz uczy odpowiedzialności za dokonywanie zmian.

Zgodnie z powyższym działania Gminy na kolejne lata powinny być ukierunkowane na dalszy zrównoważony rozwój. Zapewnienie tego celu będzie warunkowane podniesieniem świadomości mieszkańców i inwestorów, którzy przy podejmowaniu własnych decyzji będą wiedzieli jak racjonalnie korzystać z zasobów środowiska.

5. STAN I OCENA WYKONANIA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z GMINNEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Nadrzędny cel strategiczny wspomagający zrównoważony rozwój na obszarze Gminy Augustów został określony w Programie ochrony środowiska następująco:

ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ GMINY PRZY WSPÓŁPRACY EKOLOGICZNEJ Z GMINAMI SĄSIADUJĄCYMI I POWIATEM

Program był realizowany w oparciu o CELE ŚREDNIOOKRESOWE obejmujące lata 2004 - 2014 oraz PRIORYTETY - CELE KRÓTKOTERMINOWE (szczegółowe) w ramach każdego z celów długoterminowych, realizowane w latach 2004 - 2007.

Cel ekologiczny 1: ZMNIEJSZENIE ZANIECZYSZCZENIA ŚRODOWISKA NATURALNEGO

- zmniejszenie emisji pyłów w atmosferze
- likwidacja dzikich wysypisk
- promowanie i wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii
- budowa czy też modernizacja systemów grzewczych w obiektach użyteczności publicznej oraz budynkach prywatnych z możliwością wykorzystania -gdzie to

możliwe - odnawialnych źródeł energii (np. drewno, wody geotermalne, energia słoneczna, biomasa, biogaz)

- budowa płyt gnojowych, zbiorników na gnojówkę i gnojownicę w rodzinnych gospodarstwach rolnych o skoncentrowanej produkcji zwierzęcej i wyposażenie tych gospodarstw w specjalistyczne urządzenia do zagospodarowania tych nawozów
- programy rolno - środowiskowe
- promowanie ekologicznej działalności gospodarczej
- racjonalne czerpanie z zasobów środowiska naturalnego

Cel ekologiczny 2: OCHRONA WÓD I RACJONALNE GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA

- zapewnienie oczyszczania ścieków zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi
- budowa oczyszczalni ścieków
- rozwiązanie gospodarki wodno-ściekowej we wsiach o rozproszonej zabudowie np. poprzez budowę przydomowych oczyszczalni ścieków
- budowa kanalizacji sanitarnej
- modernizacja ujęć wody pitnej zmierzająca do spełnienia aktualnych rozporządzeń

Cel ekologiczny 3: OCHRONA ATMOSFERY

- zwiększenie liczby terenów leśnych w celu ochrony atmosfery
- ochrona przed hałasem komunikacyjnym
- zmniejszanie emisji pyłów w atmosferze poprzez wykorzystywanie źródeł energii przyjaznych środowisku,

Cel ekologiczny 4: OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO

- dbałość o utrzymanie stanu naturalnego środowiska
- dbałość o poprawę stanu naturalnego środowiska
- racjonalne czerpanie z zasobów środowiska naturalnego

- korzystanie z zasobów odnawialnych
- ochrona bioróżnorodności
- ochrona szaty roślinnej i ochrona gatunków zwierzęcych
- wspomaganie wdrożenia programów rolno - środowiskowych
- budowa płyt gnojowych, zbiorników na gnojówkę i gnojownicę w rodzinnych gospodarstwach rolnych o skoncentrowanej produkcji zwierzęcej i wyposażenie tych gospodarstw w specjalistyczne urządzenia do zagospodarowania tych nawozów
- promowanie ekologicznej działalności rolnej

Cel ekologiczny 5: DZIAŁANIA NA RZECZ EDUKACJI EKOLOGICZNEJ

- edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży
- zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców
- propagowanie zdrowego stylu życia
- kształtowanie polityki informacyjnej mającej na celu rezygnację przez z kotłowni węglowych na rzecz alternatywnych źródeł energii
- konkursy ekologiczne i działania akcyjne
- zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców
- propagowanie zasad zrównoważonego rozwoju
- stworzenie dostępnego systemu informacji o środowisku przyrodniczym
- upowszechnienie ekologicznych metod gospodarowania w rolnictwie, leśnictwie
- wspieranie tworzenia grup producentów rolnych oraz ich związków
- upowszechnienie zasad gospodarowania wynikających z Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej

Cel ekologiczny 6: GOSPODARKA ODPADAMI

- kompleksowa gospodarka odpadami, a przede wszystkim wdrożenie „Gminnego Planu Gospodarki Odpadami” (głównie selektywna zbiórka odpadów i ich recykling)

- bezpieczne dla środowiska unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych
- uruchomienie stacji kontroli opryskiwaczy
- wymiana eternitowych pokryć dachowych zawierających azbest na materiały pokryciowe nie zawierające azbestu
- uruchomienie właściwego systemu zagospodarowania padliny
- wdrożenie przez wytwarzających odpady nowoczesnych sposobów postępowania z odpadami
- rekultywacja składowisk i likwidacja „dzikich wysypisk”

Gmina stara się na bieżąco wywiązywać z zadań środowiskowych, zarówno tych inwestycyjnych jak i tych realizowanych w ramach swojej działalności statutowej. Poniżej przedstawione zostało zestawienie pokazujące stopień realizacji zadań inwestycyjnych jakie realizowane były w latach 2012 i 2013 na terenie Gminy Augustów. Zadania te wpisują się w zakres założeń wynikających z Programu ochrony środowiska do 2014 roku i są ukierunkowane na poprawę stanu jakości i ochronę środowiska.

Tabela 2 Zadania własne Gminy Augustów do roku 2014 zrealizowane w latach 2012 i 2013

Lp.	Nazwa zadania	Planowany termin realizacji	Planowane źródła finansowania	Koszty (tys. zł)	Czy zadanie zrealizowano?
Zadania wynikające z <i>Programu ochrony środowiska do 2014 roku</i>					
1.	Edukacja ekologiczna w szkołach i placówkach kulturowych (np. konkursy ekologiczne)	sukcesywnie	Środki własne, fundusze celowe, strukturalne	45	Tak
2.	Zalesianie	sukcesywnie	Środki własne, fundusze celowe, strukturalne	-	Nie
3.	Selektywna zbiórka odpadów i ich recykling	2004-2014	Środki własne, fundusze celowe, strukturalne	40	Tak prowadzone od 2012 r.
4.	Promocja ekologicznej turystyki	2004-2007	Środki własne, fundusze celowe, strukturalne	85	Tak prowadzone w 2012 i 2013 r.

Lp.	Nazwa zadania	Planowany termin realizacji	Planowane źródła finansowania	Koszty (tys. zł)	Czy zadanie zrealizowano?
5.	Zapobieganie powstawaniu „dzikich wysypisk odpadów”	sukcesywnie	Środki własne, fundusze celowe, strukturalne	-	Nie
6.	Prowadzenie zajęć dydaktycznych na ścieżkach przyrodniczych	sukcesywnie	Środki własne, fundusze celowe, strukturalne	-	Nie Na terenie gminy nie ma wyznaczonych ścieżek dydaktycznych
7.	Budowa urządzeń oczyszczających wody deszczowe wprowadzane siecią kanalizacyjną do odbiorników	sukcesywnie	Środki własne, fundusze celowe, fundusze pomocowe i strukturalne UE	-	Nie Na terenie gminy jest bardzo mało terenów zurbanizowanych, gdzie budowa zbiorników i urządzeń oczyszczających wody deszczowe byłaby uzasadniona
8.	Racjonalizacja wykorzystania i modernizacja istniejących, scentralizowanych systemów grzewczych (modernizacja lub rozbudowa ciepłociągów i węzłów cieplnych z zastosowaniem najnowszych technologii i rozwiązań technicznych)	2006	środki własne MPEC fundusze celowe,	-	Nie Na terenie gminy nie występują scentralizowane systemy grzewcze.
9.	Programy rolnośrodowiskowe, szkolenie rolników w zakresie rolnictwa ekologicznego, agroturystyki,	2004-2006	Środki własne, fundusze celowe, strukturalne	10	Tak sukcesywnie, głównie okresy jesienno - zimowe
Zadania dodatkowe zrealizowane przez Gminę Augustów w latach 2012 i 2013					
1.	Wymiana wodociągu z rur azbestowo-cementowych i modernizacja stacji uzdatniania wody - Grabowo Wieś i Pruska Mała	2012	Optima zarządca wodociągu (15%) i NFOŚiGW (85%)	1 858,24	Tak
2.	Budowa kanalizacji - Janówka - Mazurki	2011-2012	Gmina Augustów (15%) i NFOŚiGW (85%)	łącznie koszt: 3 867,35	Tak

Lp.	Nazwa zadania	Planowany termin realizacji	Planowane źródła finansowania	Koszty (tys. zł)	Czy zadanie zrealizowano?
3.	Wykonanie nawierzchni z mieszanek mineralno-bitumicznych asfaltowych - Rzepiski, Komaszówka, Pruska wielka, Mazurki, Netta Druga, Bór, Gabowe Grądy, Rutki Nowe, Rutki stare, Jabłońskie, Netta pierwsza, Netta Folwark Obuchowizna, Świderek	2011-2013	Gmina Augustów	łącznie koszt: 2 116,90	Tak
4.	Budowa kanalizacji - Topiłówka - Jabłońskie	2012-2013	Gmina Augustów (15%) i NFOŚiGW (85%)	łącznie koszt: 5 179,02	Tak
5.	Remont wraz z termomodernizacją - remizy strażackie w Netcie, Rutkach, Jeziorkach, Kolnicy	2008-2013	Gmina Augustów	łącznie koszt: 100,00	Tak

Źródło: dane pozyskane z Urzędu Gminy Augustów

Tabela 3 Zadania koordynowane Gminy Augustów do roku 2014 realizowane w latach 2012 - 2013

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Podmioty uczestniczące	Źródła finansowania	Czy zadanie zrealizowano?
1.	Opracowanie i wdrożenie planów ograniczania emisji spalin oraz emisji wtórnej pyłu spowodowanej motoryzacją poprzez poprawę stanu dróg, budowę obwodnic terenów zabudowanych, rozbudowę systemów parkingowych w centrach administracyjno-usługowych oraz zagospodarowanie zieleni otoczenia dróg	Samorządy	GDDPiA, zarządy dróg	Budżet państwa, środki własne, fundusze celowe, środki pomocowe i strukturalne UE	Tak

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Podmioty uczestniczące	Źródła finansowania	Czy zadanie zrealizowano?
2.	Upowszechnianie i praktyczne wdrażanie zasad „Kodeksu dobrej praktyki rolniczej”	Samorząd Województwa	ARiMR, ODR, samorządy gminy	Środki własne ARiMR i rolników, programy rolnośrodowiskowe UE	Tak Nieodpłatne udostępnienie pracownikom ARiMR oraz ODR sal w świetlicach wiejskich, remizach i GOK w celu przeprowadzenia szkoleń i kursów dla rolników. Szkolenia i kursy prowadzone były głównie w okresach jesienno - zimowych.
3.	Modernizacja technologii uzdatniania wody do picia	Dyspozytorzy ujęć	Samorządy	Budżet państwa środki własne, f. celowe, f. pomocowe i strukturalne UE	Tak
4.	Budowa urządzeń oczyszczających wody deszczowe wprowadzane siecią kanalizacyjną do odbiorników	GDDPiA, podmioty gospodarcze	Zarządy dróg, zakłady przemysłowe	Budżet państwa środki własne, fundusze celowe, fundusze pomocowe i strukturalne UE	Nie Na terenie gminy nie występują zbiorniki na wody deszczowe.
5.	Wypożyczanie gospodarstw wiejskich w zabudowie rozproszonej w indywidualne systemy asenizacyjne - przydomowe oczyszczalnie ścieków	Samorządy		Środki własne podmiotów gospodarczych, fundusze celowe, fundusze pomocowe i strukturalne UE	Tak W oparciu o środki własne właścicieli nieruchomości (15%) i z Narodowego funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (75%) Zadanie realizowane od 2011 r.

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Podmioty uczestniczące	Źródła finansowania	Czy zadanie zrealizowano?
6.	Modernizacja lub wymiana istniejących źródeł ciepła opalanych paliwem stałym na nowoczesne kotły opalane paliwem gazowym, ciekłym lub biomasą wyposażone w automatyczną regulację procesów spalania podnoszącą wydajność cieplną źródła	Podmioty gospodarcze, właściciele budynków	Samorządy	Środki własne podmiotów i osób fizycznych, fundusze celowe oraz pomocowe i strukturalne UE	Tak w 2013r. złożono wnioski o dofinansowanie zakupu i montażu kolektorów słonecznych, wykonano projekty W części budynków użyteczności publicznej wymieniono piece z węglowych na olejowe
7.	Realizacja inwestycji związanych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii (elektrownie wiatrowe)	Samorządy	Podmioty gospodarcze,	Środki własne podmiotów i osób fizycznych, fundusze celowe oraz pomocowe i strukturalne UE	Tak W 2012 r. wpłynęły dwa wnioski o wydanie decyzji środowiskowej na budowę elektrowni wiatrowych, a w 2013 r. jeden wniosek na w/w inwestycję

Źródło: dane pozyskane z Urzędu Gminy Augustów

W celu ułatwienia oceny stopnia realizacji założonych przez Gminę Augustów celów przygotowano zestawienie porównujące wytypowane wskaźniki monitoringu obrazujące zmiany stanu środowiska na terenie Gminy w ciągu roku 2012 i 2013.

Tabela 4 Wskaźniki monitorowania Programu ochrony środowiska w Gminie Augustów

Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	2012	2013
Powierzchnia gruntów leśnych/wskaźnik lesistości Gminy	ha/%	31,4 %	31,4 %
Nowe formy ochrony przyrody	ha/szt.	0	0

Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	2012	2013
Stan czystości rzek płynących	klasa	- stan ekologiczny JCWP jest dobry lub umiarkowany - potencjał ekologiczny JCWP jest maksymalny lub dobry	brak oceny
Stan zanieczyszczenia powietrza	strefa	strefa podlaska - klasa C Przekroczenia wskaźnika PM _{2,5} na terenie miasta Łomża)	brak oceny
Wartości wskaźników L_{aeqD} i L_{aeqN}	dB	brak oceny	punkt Raczek: L_{aeqD} = 65,9 dB (dopuszczalny poziom hałasu = 61 dB) L_{aeqN} = 58,8 dB, (dopuszczalny poziom hałasu = 56 dB)
Długość zmodernizowanych ciągów komunikacyjnych	km	6,38	3,00
Liczba zmodernizowanych kotłowni/ Liczba tradycyjnych kotłowni zmienionych na alternatywne źródła energii	szt.	0	0
Liczba przeprowadzonych termomodernizacji	szt.	0	3
Sumaryczna długość sieci wodociągowej	km	236,85	236,85
Długość czynnej sieci kanalizacji sanitarnej	km	12,8	24,56
Liczba nowych przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	138 (łącznie na terenie Gminy 325 oczyszczalni)	359 (łącznie na terenie Gminy 684 oczyszczalni)
Nakłady inwestycyjne służące ochronie środowiska	tys. zł	6 022,9	10 479,7
Masa zebranych odpadów komunalnych	Mg	435,25	613,16
Masa odpadów zebranych selektywnie (szkło, tworzywa sztuczne, papier i tektura, opakowania z papieru i tektury, metale, opakowania ze szkła)	Mg	0,79	6,25
Masa odpadów unieszkodliwionych poprzez składowanie	Mg	379,82	142,07
Ilość usuniętych wyrobów azbestowo-cementowych	m, m ² , m ³	rury azbestowo-cementowe (wodociąg): 1280 m	0
Liczba zlikwidowanych „dzikich wysypisk śmieci”	szt.	brak dzikich wysypisk na terenie Gminy Augustów	

Źródło: Opracowanie własne Ekoton sp. z o.o. na podst. danych pozyskanych z Urzędu Gminy Augustów, danych monitoringowych i opracowań Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Białymstoku

Wskaźnik dotyczący powierzchni leśnej w Gminie Augustów, pokazuje, że w Gminie jest realizowanym program utrzymania lesistości kraju na poziomie 30 %. Powierzchnia

obszarów chronionych jest w Gminie spora. Powierzchniowe obszary chronione w Polsce w znacznej mierze się pokrywają, co powoduje, iż ciężko jest podać całkowitą, sumaryczną powierzchnię wszystkich obszarów chronionych na terenie Gminy Augustów.

Stan czystości rzek płynących badany był w 2012 roku. Rzeki Gminy Augustów ocenione zostały dobrze (stan ekologiczny JCWP był dobry lub umiarkowany natomiast potencjał ekologiczny JCWP był maksymalny lub dobry).

Jeśli chodzi o stan czystości powietrza atmosferycznego, to badania były prowadzone w 2012 r. Gmina Augustów została oceniona jako część tzw. strefy podlaskiej. Jest to bardzo duży obszar (praktycznie całość województwa podlaskiego). Niemniej jednak wyniki i sposób ustanowienia stref badanych pokazują że w strefie podlaskiej problemem są zanieczyszczenia związane z pyłem PM_{2,5} (przekroczenia dotyczą miasta Łomża).

Badania hałasu komunikacyjnego na głównych ciągach komunikacyjnych województwa podlaskiego wykonywane były w 2013 roku. Punktem pomiarowym najbliżej położonym Gminy Augustów był punkt Raczek, w którym określone zostały wartości wskaźników L_{aeqD} i L_{aeqN} . Badania wykazały przekroczenia obu wskaźników. Na terenie Gminy Augustów w latach 2012 i 2013 zmodernizowane zostały ciągi komunikacyjne o łącznych długościach: 6,38 km i 3 km.

Od 2013 roku widać również gotowość Gminy do przeprowadzania termomodernizacji obiektów. W 2013 roku wykonano ich 3 a na kolejne lata zaplanowane zostały kolejne.

Długość sieci wodociągowej na terenie Gminy Augustów nie uległa zmianie w latach 2012 - 2013, natomiast wzrosła prawie dwukrotnie długość sieci kanalizacji sanitarnej. Również w ostatnich latach daje się zauważyć tendencja wzrostowa w zakresie nowych przydomowych oczyszczalni ścieków. Ich liczba w latach 2012 - 2013 wzrosła ponad dwukrotnie. Obecnie na terenie Gminy znajdują się 684 przydomowe oczyszczalnie.

W gospodarce odpadami zauważa się niepokojącą tendencję w zakresie ilości zebranych odpadów komunalnych, może to wynikać z faktu zmian związanych z wprowadzeniem nowego, ogólnopolskiego systemu gospodarki odpadami i tzw. okresu przejściowego jaki w związku z tym ma miejsce od połowy 2013 r. Należy przy tym zauważyć że ilość odpadów zebranych selektywnie w 2013 roku zdecydowanie wzrosła względem roku 2012. Gmina podjęła również działania zmierzające do usunięcia wyrobów zawierających azbest z terenu swojej Gminy. W 2012 roku usunięte zostało ponad 1 km wodociągu zbudowanego z rur azbestowo-cementowych.

6. WNIOSKI

Fundamentalnym założeniem w tworzeniu Programów ochrony środowiska na wszystkich szczeblach - od krajowego do gminnego - jest, aby ich realizacja doprowadziła do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem oraz zapewniła skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzyła warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Przedmiotowy Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Augustów na lata 2012 - 2013 pokazuje zadania zrealizowane przez Gminę Augustów w zakresie ochrony środowiska w latach 2012 - 2013. Zadania te służyły poprawie środowiska naturalnego i wynikały z dokumentu: Program ochrony środowiska do 2014 roku.

Misja programu została określona jako: Zrównoważony rozwój gminy przy współpracy ekologicznej z gminami sąsiadującymi i powiatem. W ramach realizacji celu 1 ZMNIEJSZENIE ZANIECZYSZCZENIA ŚRODOWISKA NATURALNEGO została podjęta realizacja następujących działań

- zmniejszenie emisji pyłów w atmosferze -poprzez wykonanie nawierzchni dróg z mieszanek mineralno - bitumicznych asfaltowych.
- likwidacja dzikich wysypisk - NIE zlokalizowano na terenie gminy dzikich wysypisk
- promowanie i wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii - został złożony wniosek o dofinansowanie inwestycji polegającej na zakupie i instalacji kolektorów słonecznych na budynku mieszkalnym ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2007-2013
- budowa czy też modernizacja systemów grzewczych w obiektach użyteczności publicznej oraz budynkach prywatnych z możliwością wykorzystania - gdzie to możliwe - odnawialnych źródeł energii (np. drewno, wody geotermalne, energia słoneczna, biomasa, biogaz) - wykonano termoizolację budynków szkół, remiz strażackich, Gminnego Ośrodka Kultury.
- budowa płyt gnojowych, zbiorników na gnojówkę i gnojownicę w rodzinnych gospodarstwach rolnych o skoncentrowanej produkcji zwierzęcej i wyposażenie tych gospodarstw w specjalistyczne urządzenia do zagospodarowania tych nawozów - inwestycje prowadzone są w indywidualnych gospodarstwach rolnych przy udziale środków unijnych i kredytów preferencyjnych

- promowanie ekologicznej działalności gospodarczej - Gmina wspiera szkolenia prowadzone przez pracowników ODR i ARiMR informujące o rolnictwie ekologicznym, zintegrowanej produkcji rolnej, programach rolnośrodowiskowych
- racjonalne czerpanie z zasobów środowiska naturalnego -np. decyzje środowiskowe na eksploatację złóż piasku ze żwirem,

W ramach celu 2 OCHRONA WÓD I RACJONALNE GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA:

- rozwiązanie gospodarki wodno-ściekowej we wsiach o rozproszonej zabudowie np. poprzez budowę przydomowych oczyszczalni ścieków, z dofinansowaniem NEOŚiGW
- budowa kanalizacji sanitarnej, w miejscowościach o zwartej zabudowie
- modernizacja ujęć wody pitnej zmierzająca do spełnienia aktualnych rozporządzeń

W zakresie celu 3 OCHRONA ATMOSFERY:

- ochrona przed hałasem komunikacyjnym poprzez modernizację ciągów drogowych
- zmniejszanie emisji pyłów w atmosferze poprzez wykorzystywanie źródeł energii przyjaznych środowisku,

Cel 4 OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO realizowana była przez Gminę poprzez:

- dbałość o utrzymanie stanu naturalnego środowiska
- dbałość o poprawę stanu naturalnego środowiska
- racjonalne czerpanie z zasobów środowiska naturalnego
- ochrona bioróżnorodności
- ochrona szaty roślinnej i ochrona gatunków zwierzęcych
- wspomaganie wdrożenia programów rolno - środowiskowych
- budowa płyt gnojowych, zbiorników na gnojówkę i gnojownicę w rodzinnych gospodarstwach rolnych o skoncentrowanej produkcji zwierzęcej i wyposażenie tych gospodarstw w specjalistyczne urządzenia do zagospodarowania tych nawozów
- promowanie ekologicznej działalności rolnej

Działania w zakresie celu 5 DZIAŁANIA NA RZECZ EDUKACJI EKOLOGICZNEJ to:

- edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży
- zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców
- propagowanie zdrowego stylu życia
- kształtowanie polityki informacyjnej mającej na celu rezygnację przez z kotłowni węglowych na rzecz alternatywnych źródeł energii (dotyczy głównie solarów)
- konkursy ekologiczne i działania akcyjne
- zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców
- propagowanie zasad zrównoważonego rozwoju
- upowszechnienie ekologicznych metod gospodarowania w rolnictwie, leśnictwie
- wspieranie tworzenia grup producentów rolnych oraz ich związków
- upowszechnienie zasad gospodarowania wynikających z Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej

W zakresie celu 6 GOSPODARKA ODPADAMI:

- kompleksowa gospodarka odpadami, głównie selektywna zbiórka odpadów i ich recykling
- bezpieczne dla środowiska unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych
- uruchomienie właściwego systemu zagospodarowania padliny

Niektóre z zadań wymagają znacznych nakładów finansowych, przez co bardzo często nie dochodzi do ich realizacji. W tym przypadku ważną sprawą jest określenie priorytetów dla poszczególnych zadań i określenie konieczności ich wykonania w określonym czasie. Obowiązek aktualizacji Programów ochrony środowiska, umożliwia doprowadzenie zapisów Programu do zgodności z obowiązującymi przepisami jak również z aktualnymi potrzebami Gminy.

Podsumowując należy stwierdzić, że cele i priorytety założone w Polityce ekologicznej państwa sukcesywnie i w miarę możliwości są realizowane na terenie Gminy Augustów poprzez zadania określone w gminnym Programie ochrony środowiska. Gmina wprowadza w życie przepisy obowiązującego prawa, przez co prowadzi efektywne zarządzanie środowiskiem wsparte mechanizmami chroniącymi te środowisko. Realizacja założeń

przyjętych w gminnym Programie ochrony środowiska wpłynęła na poprawę stanu środowiska naturalnego w Gminie.

SPIS RYCIN

RYCINA 1 POŁOŻENIE GMINY AUGUSTÓW NA TLE KRAJU	5
RYCINA 2 PODZIAŁ FIZYCZNO-GEOGRAFICZNY GMINA AUGUSTÓW.....	6
RYCINA 3 STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH NA TERENIE GMINY AUGUSTÓW	8
RYCINA 4 KIERUNKI WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI ZIEMI NA TERENIE GMINY AUGUSTÓW W 2010 R.	10
RYCINA 5 POŁOŻENIE REZERWATU JEZIORO KOLNO NA TERENIE GMINY AUGUSTÓW.....	14
RYCINA 6 POŁOŻENIE OBSZARU CHRONIONEGO KRAJOBRAZU DOLINA ROSPUDY NA TERENIE GMINY AUGUSTÓW.....	14
RYCINA 7 POŁOŻENIE OBSZARU CHRONIONEGO KRAJOBRAZU PUSZCZA I JEZIORA AUGUSTOWSKIE NA TERENIE GMINY AUGUSTÓW	15
RYCINA 8 POŁOŻENIE OBSZARU CHRONIONEGO KRAJOBRAZU JEZIORA RAJGRODZKIE NA TERENIE GMINY AUGUSTÓW	15
RYCINA 9 POŁOŻENIE OBSZARU CHRONIONEGO KRAJOBRAZU JEZIORA RAJGRODZKIE NA TERENIE GMINY AUGUSTÓW	16
RYCINA 10 POŁOŻENIE OBSZARÓW NATURA 2000 NA TERENIE GMINY AUGUSTÓW	16
RYCINA 11 LOKALIZACJA KORYTARZA GKPN-4 NA TLE PRZEBIEGU GŁÓWNYCH KORYTARZY EKOLOGICZNYCH W POLSCE.....	17
RYCINA 12 LOKALIZACJA PUNKTÓW POMIAROWYCH HAŁASU KOMUNIKACYJNEGO W 2013 R. POLSCE	18
RYCINA 13 ROZMIESZCZENIE STANOWISK POMIAROWYCH PEM W 2013 ROKU NA TERENIE WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO.....	23
RYCINA 14 ZŁOŻA ZLOKALIZOWANE NA TERENIE GMINY AUGUSTÓW	25

SPIS TABEL

TABELA 1 ZŁOŻA SUROWCÓW NA TERENIE GMINY AUGUSTÓW.....	26
TABELA 2 ZADANIA WŁASNE GMINY AUGUSTÓW DO ROKU 2014 ZREALIZOWANE W LATACH 2012 I 2013.....	30
TABELA 3 ZADANIA KOORDYNOWANE GMINY AUGUSTÓW DO ROKU 2014 REALIZOWANE W LATACH 2012 - 2013	32
TABELA 4 WSKAŹNIKI MONITOROWANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA W GMINIE AUGUSTÓW	34

SPIS LITERATURY

1. Polityka ekologiczna państwa w latach 2009 - 2012 z perspektywą do roku 2016,
2. II Polityka ekologiczna państwa (dokument z perspektywą do 2025 roku),
3. Program ochrony środowiska województwa podlaskiego na lata 2011 - 2014,
4. Plan gospodarki odpadami województwa podlaskiego na lata 2012 - 2017,
5. Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu województwa podlaskiego,
6. Program ochrony powietrza dla strefy podlaskiej,

7. Program Ochrony Środowiska dla powiatu augustowskiego na lata 2012 - 2015 z perspektywą na lata 2016 - 2019,
8. Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla powiatu augustowskiego na lata 2008 - 2032,
9. Gminny Program ochrony środowiska do 2014 roku,
10. Plan ochrony przed szkodliwością azbestu i program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Augustów,
11. SDF Puszcza Augustowska PLB, data aktualizacji: październik 2013 r.,
12. SDF Ostoja Augustowska PLH, data aktualizacji: październik 2013 r.,
13. SDF, Ostoja Biebrzańska PLB, data aktualizacji: październik 2013 r.,
14. Informacja Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska o stanie środowiska na terenie powiatu augustowskiego w 2012 r, WIOŚ w Białymstoku, Delegatura w Suwałkach, grudzień 2013 r.,
15. Ocena poziomów substancji w powietrzu i klasyfikacja stref województwa podlaskiego w 2012 roku, WIOŚ w Białymstoku, kwiecień 2013 r.,
16. Ocena stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i stanu wód powierzchniowych województwa podlaskiego w latach 2010-2012, WIOŚ w Białymstoku, czerwiec 2013 r.,
17. Ocena stanu chemicznego wód podziemnych w woj. podlaskim w 2012 roku, WIOŚ w Białymstoku, czerwiec 2013 r.,
18. Wstępna klasyfikacja jezior województwa podlaskiego badanych w 2012 roku, WIOŚ w Białymstoku, Delegatura w Suwałkach, czerwiec 2013 r.,
19. Klasyfikacja jezior województwa podlaskiego badanych w 2012 roku (zweryfikowana przez instytut ochrony środowiska - państwowy instytut badawczy z uwzględnieniem opinii eksperckiej), WIOŚ w Białymstoku, Delegatura w Suwałkach, lipiec 2013 r.,
20. Ocena wyników badań hałasu komunikacyjnego wykonanych na terenie województwa podlaskiego w 2013 roku, WIOŚ w Białymstoku, marzec 2014 r.,
21. Wyniki badań pól elektromagnetycznych wykonanych na terenie województwa podlaskiego w 2013 roku, WIOŚ w Białymstoku, marzec 2014 r.,

22. Plan udrażniania północnego i karpackiego korytarza ekologicznego w czterech wybranych miejscach, opracowanie wykonane w ramach realizacji projektu „Ochrona gatunkowa rysia, wilka i niedźwiedzia w Polsce”, Białowieża - Warszawa, 2011

ZASOBY INTERNETOWE

Strona Gminy Augustów - www.gmina-augustow.home.pl

Strona Głównego Urzędu Statystycznego - www.stat.gov.pl

Strona Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Białymstoku - www.wios.bialystok.pl

Strona Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska - www.gdos.gov.pl

Strona Ministerstwa Środowiska - www.mos.gov.pl

Strona Natura 2000 - www.natura2000.gdos.gov.pl

Strona Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody - www.crfop.gdos.gov.pl

Strona Państwowego Instytutu Geologicznego - www.pgi.gov.pl

Strona Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania im. S. Leszczyckiego PAN - www.igipz.pan.pl